

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ВОРСОВИХ ШКІР

Рачковська К. В., Охмат О. А.

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

rachkovska@i.ua, oxmat.oa@kntud.edu.ua

Велюр – ворсова шкіра хромового дублення з «густим», щільним, пружним та добре профарбованим ворсом [1]. Виробництво велюру обумовлено двома чинниками: по-перше, задоволення потреб споживачів, що формуються під впливом моди, по-друге, технологічна необхідність усунення дефектів з поверхні шкіряного напівфабрикату.

Зважаючи на стан поверхонь шкіряного напівфабрикату, операцію шліфування виконують або з лицьової, або з бахтармяної сторони. Для виробництва традиційного велюру використовують крупні та дрібні шкури великої рогатої худоби, свиней тощо.

Наряду з традиційним велюром, виготовляють так званий спилок-велюр. Це теж ворсова шкіра хромового дублення, отримана двоїнням крупних шкур з наступним їх шліфуванням. Причому, для отримання спилку-велюру використовують нижню частину шкіряного напівфабрикату, отриману після його двоїння.

Показники міцності спилок-велюру нижчі за показники велюру, отриманого за типовою технологією. Спилек-велюр також часто відрізняється нерівномірним, м'яким ворсом та відсутність «оксамитової» поверхні, характерної для звичайного велюру.

Саме якість ворсової поверхні характеризує якість велюру в цілому. Для її отримання операцію шліфування проводять кілька разів, використовуючи на початку крупнозернисте шліфувальне полотно, після чого – дрібнозернисте. Шліфування проводять кожного разу в напрямку, перпендикулярному до попереднього проходу шліфування.

Отримання ворсу належної якості залежить в першу чергу від виконання післядубильних (фарбувальних-жирувальних) процесів. А саме, додублювання та наповнювання. Саме ці процеси ущільнюють поверхню шкіряного напівфабрикату, дозволяючи отримати на ньому ворсову поверхню високої якості. Найчастіше для процесів додублювання та наповнювання шкіряного напівфабрикату використовують хімічні матеріали органічного походження: рослинні та синтетичні дубителі, водорозчинні полімерні матеріали (низькомолекулярні полімерні сполуки на основі акрилової та метакрилової кислот), силікони, смоли тощо [2, 3].

Ще однією з якісних характеристик велюру є його гідрофобні (водовідштовхуючі) властивості. Велюрам, в залежності від використовуваної технології, надаються або постійні, або тимчасові водовідштовхувальні властивості. Матеріали, що надають шкірі вказаних властивостей, називають гідрофобізаторами.

В якості гідрофобізатора можна використати α -алкен C_{20} - C_{24} полімеризований з малеїновим ангідридом; а як розчинники при цьому використовують парафіни легких фракцій C_5 - C_7 [4]. Гідрофобізаторо може служити і суміш алкен-малеїнового полімеру, мурашиної кислоти та риб'ячого жиру (або соняшникової олії) [5]. Фіксацію гідрофобізаторів в даному випадку проводять алюмокалієвими галунами в присутності маскувального розчину (форміату натрію). Для гідрофобізації шкіряного напівфабрикату [6] можна також використати суміш кремнійорганічних і фторорганічних сполук.

Отже, при виробництві велюру слід пам'ятати, що його оцінюють саме за якістю ворсової поверхні. А значить, необхідно при його виробництві проводити комплекс технологічних процесів, здатних підвищити не тільки експлуатаційну, але і естетичну якість шкіри. Сьогодні шкіряні заводи виробляють взуттєвий, одяговий, галантерейний велюр, використовуючи для цього як сам шкіряний напівфабрикат, так і його нижній спилок. Звичайно, цінові інтервали згаданих видів велюру різні, але вимоги до якості ворсової поверхні однакові. І про це не слід забувати технологам-шкіряникам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Матеріалознавство швейного виробництва / Шкіряні матеріали : [Електронний ресурс]. – Режим доступу до інф.: <http://subject.com.ua/technology/clothing/141.html>
2. Способ выработки натуральной ворсовой кожи : [Электронный ресурс]. – Режим доступа к инф.: <http://allpatents.ru/patent/2225451.html>
3. Способ выработки ворсовых кож : [Электронный ресурс]. – Режим доступа к инф.: <http://allpatents.ru/patent/2039837.html>
4. Композиція для гідрофобізації ворсової шкіри, хутрового велюру, шубної овчини і виробів з них : [Електронний ресурс]. – Режим доступу до інф.: <http://uapatents.com/3-38472-kompoziciya-dlya-gidrofobizaci-vorsovo-shkiri-khutrovogo-velyuru-shubno-ovchini-i-virobiv-z-nikh.html>
5. Спосіб емульсійного жирування-гідрофобізації шкіри : [Електронний ресурс]. – Режим доступу до інф.: <http://uapatents.com/5-70418-sposib-emulsijnogo-zhiruvannya-gidrofobizaci-shkiri.html>
6. Factors influencing the waterproofing behavior of retanningfatliquoring polymers. P. I // JALCA. - V. 99. - № 10. - P. 409-415.